

Regionaal Archief Rivierenland  
t.a.v. het Dagelijks Bestuur  
J.S. de Jonghplein 3  
4001 WG Tiel

|              |                       |                |                       |
|--------------|-----------------------|----------------|-----------------------|
| UW KENMERK   | 1628-32029/32025      | CONTACTPERSOON | P.A. van Birgelen     |
| UW BRIEF VAN | 26 maart 2026         | TELEFOONNUMMER | 0345-477700           |
| ONS KENMERK  | GZDGCB2507789/2540640 | TEAM           | Informatiebeheer (CB) |
| VERZENDDATUM | 11 juni 2026          |                |                       |

ONDERWERP      Zienswijze Ontwerpjaarstukken 2025 en Ontwerpbegroting 2027 Regionaal Archief Rivierenland

Geacht bestuur,

In goede orde ontvingen wij uw Ontwerpjaarstukken 2025 en Ontwerpbegroting 2027. Wij hebben kennis genomen van deze documenten en die behandeld in onze raadsvergadering van 11 juni 2026. In deze zienswijze gaan wij eerst in op de ontwerpjaarrekening en daarna op de ontwerpbegroting.

#### **Samenwerking met raad**

Met de start van deze bestuursperiode is een deel van de leden van de gemeenteraad nieuw gestart. Regionale samenwerking blijft voor ons van groot belang: alleen in een sterke regio kunnen we maatschappelijke opgaven effectief aanpakken en onze ambities voor inwoners en ondernemers waarmaken.

De recente verkiezingen hebben in veel raden nieuwe leden gebracht, voor wie het werken met gemeenschappelijke regelingen nieuw is. Dat vraagt extra aandacht voor heldere uitleg en een zorgvuldige informatieopbouw. Wij waarderen het dat veel GR'en hier al actief in ondersteunen via introducties en toelichtingen.

Wij benutten graag de ruimte die is gelaten voor nieuwe keuzes en gaan hierover graag met u in gesprek. Daarbij is het voor ons belangrijk om tijdig inzicht te krijgen in komende thema's, opgaven en besluitmomenten, zodat wij onze kaderstellende rol goed kunnen vervullen.

Bij grote of complexe onderwerpen vragen wij om waar mogelijk een trapsgewijze aanpak, met eerst een beeldvormende fase en later besluitvorming. Dit helpt alle raadsleden om onderwerpen zorgvuldig te begrijpen en te wegen.

Wij zien uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking en waarderen het meedenken over verdere versterking van informatievoorziening en betrokkenheid van de raden.

## **Ontwerpjaarstukken 2025**

Wij zijn positief om het batig saldo, zijnde € 65.177, terug te betalen aan de deelnemers. Gemeente Culemborg ontvangt dan een bedrag van € 8.293.

## **Ontwerpbegroting 2027**

### *Taakstelling*

De financiële situatie van gemeenten staat onder druk en vormt een aanzienlijke uitdaging. Het zogenoemde ravijnjaar 2028 komt in zicht, waarin gemeenten door een forse daling van rijksmiddelen structureel minder financiële ruimte krijgen. Ook is een volledige compensatie voor loon- en prijsstijgingen niet gegarandeerd.

Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden hebben gemeenten reeds ingrijpende ombuigingen doorgevoerd en zullen zij ook in 2027 verdere maatregelen moeten treffen. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen. Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft dus van kracht voor het begrotingsjaar 2027.

In onze zienswijze op uw kaderbrief 2027 hebben wij u hier het volgende over meegegeven: een structurele taakstelling in de vorm van een lagere gemeentelijke bijdrage van 1.5% in 2027, oplopend naar 3% vanaf 2028 ten opzichte van 2025. U heeft uw ombuigingen om te komen tot een lagere gemeentelijke bijdrage verwerkt in de begroting 2027.

Wij constateren dat de taakstelling voldoende is verwerkt in de begroting 2027. Wij vragen u om deze koers de komende jaren voort te zetten zodat de taakstelling gehaald blijft worden.

Wij geven hierbij een inhoudelijke zienswijze af op de ontwerpbegroting 2027. Uw ontwerpbegroting voor 2027 is opgesteld in lijn met de uitgangspunten van uw kaderbrief.

De gemeente Culemborg gaat akkoord met een inwonersbijdrage van € 13,09 voor het jaar 2027. Dit is een stijging ten opzichte van 2026 van 1,58% oftewel € 0,21 per inwoner. Gemeente Culemborg zal daarmee met een inwoneraantal van 30.413 voor het jaar 2027 € 398.025 bijdragen.

### *Indexering*

Op 10 maart 2026 heeft het college u een brief gestuurd naar aanleiding van de motie *Uitgaven gemeenschappelijke regelingen niet meer laten stijgen dan de inkomsten uit het Gemeentefonds*. In deze brief staat dat de bijdrage aan uw regeling in 2027 maximaal met 2,53% zou mogen stijgen, gelijk aan de verwachte groei van de Algemene Uitkering.

Wij constateren dat de toegepaste indexering in de ontwerpbegroting hoger is dan de ontwikkeling van de gemeentelijke inkomsten uit het Gemeentefonds voor 2027. Dit

komt mede door de nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten, waarin loon en prijsontwikkelingen niet meer automatisch meestijgen met de rijksuitgaven.

Wij begrijpen dat u vanwege het hoge aandeel personeelskosten en reeds lopende taakstellingen beperkte ruimte heeft om deze indexatie neerwaarts bij te stellen. Lagere indexatie betekent voor de GR – en dus ook voor ons – feitelijk het maken van keuzes in taken en serviceniveau. Maar voor meerdere gemeenten in de regio leidt de mismatch tussen gemeentelijke inkomsten en GR uitgaven tot financiële druk binnen de eigen begroting.

Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027.

Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringsystematiek voor 2028 en verder. Hierin willen wij gezamenlijk:

- de relatie tussen indexering, taakinhoud en serviceniveau bespreken;
- rekening houden met verschillen tussen GR'en;
- werken aan voorspelbaarheid voor zowel gemeenten als GR'en;
- afstemmen hoe wordt omgegaan met jaren waarin loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan de macro-economische ramingen.

### **Overige punten**

#### *Nieuwe Archiefwet*

De nieuwe Archiefwet is aangenomen in de Tweede Kamer en zal naar verwachting in werking treden op 1 januari 2027. De wet zal nog eerst door de Eerste kamer behandeld moeten worden.

De gemeente Culemborg wordt graag op de hoogte gehouden over eventuele gevolgen voor de gemeenten.

#### *Waardering*

Wij willen aan u onze waardering uitspreken over de manier waarop u de taakstelling heeft opgepakt en gerealiseerd. Het laat zien dat het Regionaal Archief Rivierenland het belang in ziet van de realisering van de benodigde bezuinigingen.

### **Slot**

Wij vernemen graag uw reactie op de punten uit deze zienswijze. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

De griffier,

De voorzitter,

D. van der Harst

M.A. Mulder